

HOTĂRÎRE

în numele Legii

13 februarie 2025
Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
președintele ședinței, judecătorul
grefier

mun.Chișinău

Lupașcu Natalia
Codreanu Nelea

examinând în ședință publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la acțiunea depusă de AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "Mora" către AO Asociația Națională "Copyright", AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, S.R.L. "Bright Communications", PP "Ziarul Național" S.R.L. și Vasile Rusu privind apărarea reputației profesionale și dezmințirea informației defăimătoare,

constată:

Argumentele și pretențiile reclamanților

La data de 01.06.2022, AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "Mora" a depus cerere de chemare în judecată către S.R.L. „IP Consult”, AO Asociația Națională "Copyright", AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, S.R.L. "Bright Communications", PP "Ziarul Național" S.R.L. privind apărarea reputației profesionale și dezmințirea informației defăimătoare.

În argumentarea acțiunii a indicat că la data de 18 aprilie 2022 pe site-ul www.disinfo.md în rubrica "Moldova" a fost publicat un Comunicat de presă referitor la Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" cu următorul cuprins:

"Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova.

Atacurile hibride ale Organizațiilor de Gestiune Colectivă din Federația Rusă (Российское Авторское Общество (RAO), Всероссийская Организация Интеллектуальной Собственности (VOIS) și Российский Союз Правообладателей (RUR)) au ajuns și în domeniul Drepturilor de Autor și Conexa din Republica Moldova.

Mai multe țări sunt supuse unei capturări prin fentarea legislației și a unor înțelegeri pe sub masă cu suportul agresiv al factorului politic. După ce au atacat prin metode raider domeniile drepturilor de autor și conexa din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, RAO i s-a creat impresia că ar putea distruge în scop de acaparare și sistemul drepturilor de autor din Republica Moldova.

Astfel, la începutul lunii noiembrie 2021, un grup de oameni anonimi pentru domeniul drepturilor de autor și conexa anunță despre lansarea a Moldavian Rightsholders Association, prescurtat MORA. Acest anunț vine după vizita în Republica Moldova, în luna octombrie 2021, a reprezentanților de la RAO și VOIS. După câteva zile de întrevederi și acțiuni, pe 22 octombrie 2021, Agenția Servicii Publice înregistrează Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA".

Asociația „de autori” MORA este fondată de 6 cetățeni ai Republicii Moldova: Gherman Stela (Președintă), Codreanu Dumitru (Cenzor) și Jora Vadim, Turcan Valentin, Chiroșca Nicolae și Pădure Constantin (membri ai Consiliului de Administrare al autorilor). De menționat, că pe lângă variabila profesională - de la proprietar de

restaurant, constructori și până la șomeri, niciunul din aceste 6 persoane nu este autor sau interpret și nu a avut niciodată nicio legătură de ordin profesional cu domeniul drepturilor de autor și conexe.

Chiar dacă MORA nu dispunea de niciun membru - autor, producător sau interpret (potrivit informației de pe pagina web a MORA și lipsa informației pe pagina web a AGEPI confirmă acest fapt), pe data de 24 decembrie 2021, reprezentanții MORA depun la AGEPI cererea de avizare în calitate de Organizație de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor și Conexe autorizată.

La 20 ianuarie 2022, AGEPI examinează cererea MORA și constată necorespunderea totală a dosarului depus la criteriile și cerințele reglementate de legislație, Decizia nr. 44/105 din 20.01.2022 fiind publicată în Monitorul Oficial nr. 27-33 din 28.01.2022 ([https://aqepi.gov.md/sites/default/files/comisia_ogc/Nr 44-105 din 20.01.2022.pdf](https://aqepi.gov.md/sites/default/files/comisia_ogc/Nr_44-105_din_20.01.2022.pdf)).

Chiar dacă nu au fost avizați de AGEPI în calitate de OGC autorizat, RAO nu renunță și MORA transmite în adresa Președinției și Guvernului Republicii Moldova plângeri lacrimogene că li se încalcă drepturile și dorința de a reprezenta autorii și interpreții din Federația Rusă. În paralel, RAO face eforturi și cu încălcarea Statutului include ilegal MORA în calitate de membru al Confederației Eurasiotice a Asociațiilor Deținătorilor de Drepturi (EAKOII) - o organizație creată de RAO, VOIS și RUR pentru a domina sau cel puțin pentru a perturba activitatea organizațiilor deținătorilor de drepturi de autor și conexe din țările post sovietice.

Pentru că toate aceste acțiuni nu au dat rezultate și de fapt nu aveau nicio șansă de soluționare, RAO întreprinde următoarea acțiune - îl influențează într-un mod încă necunoscut pe dl Eugen Doga să participe pe 10 aprilie 2022 la ședința adunării generale MORA și să devină membru al Consiliului MORA, sperând sau contând pe faptul că dl Doga va promova interesele RAO în Republica Moldova. De menționat, că dl Eugen Doga în ultimii 15 ani a gestionat drepturile sale de autor în mod personal, retrăgând drepturile de gestiune colectivă de la toate OGC-le din Republica Moldova. Rămâne să aflăm dacă participarea dlui Eugen Doga în MORA este o acțiune conștientă sau a fost influențat, fie indus în eroare în mod fraudulos.

Care este miza?!

Urmând practica din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, scopul RAO este de a extrage din Republica Moldova, prin intermediul MORA, a sumelor de bani care reprezintă remunerațiile de autor pentru muzică sau alte opere cu origine din Rusia. La prima vedere, pentru o persoană neinițiată în domeniu, totul pare a fi logic (dacă MORA ar deține aviz). Însă în realitate, legile naționale și reglementările internaționale impun OGC-urile naționale avizate la moment să semneze contracte de colaborare internaționale cu organizații similare, pentru asigurarea reprezentării și protejării titularilor de drepturi pe teritoriul respectiv. Încălcând legislația și toate normele naționale și internaționale din domeniu, prin crearea unor OGC-uri căpușa ale RAO în Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, RAO își asigură un sistem de extragere directă a remunerațiilor din aceste țări, ocolind OGC-le naționale avizate pentru a se eschiva de la achitarea remunerației de autor titularilor din aceste state.

Totodată, prin crearea OGC-căpușă în afara Rusiei, sumele de bani - retribuțiile pentru autorii și interpreții naționali din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan sunt transferate anume către aceste OGC-căpușă, adică din buzunarul drept în buzunarul stâng al RAO și VOIS.

Prin această schemă, sunt prejudiciați autorii și interpreții din aceste state. De menționat că niciodată autorii și interpreții din Moldova nu au încasat nicio retribuție de la RAO și VOIS, în timp ce OGC-le naționale avizate au achitat toată remunerația cuvenită titularilor de drepturi din Rusia.

În același timp, mecanismul pus în aplicare de RAO este impunerea pe piețele naționale a soft-ului specializat de monitorizare al RAO - Fonmix, prin intermediul căruia chipurile s-ar face monitorizarea difuzării publice și respectiv a valorificării operelor interpreților și autorilor din Rusia.

Partea interesantă este că baza de date a monitorizărilor Fonmix se păstrează exclusiv pe serverele din Moscova, iar retribuițiile se calculează în baza rapoartelor furnizate anume de funcționarii RAO. Astfel, OGC-le din țările atacate au acuzat RAO de fals în raportarea pentru anul 2021, conform căreia, anul trecut cota valorificării publice a muzicii rusești ajungea până la 50% în aceste țări, deși în anii precedenți nu ajungea nici la 10% în realitate.

Schema descrisă mai sus a fost oprită în Georgia, Autoritatea națională de profil refuzând avizarea Asociației GERA - Georgian Rightsholders Association. Curios este că pentru a nu se complica, RAO își denumesc filialele ilegale în aceeași logică: țară + Rightsholders Association:

GEorgian Rightholders Association - GERA,

MOldavian Rightholders Association - MORA.

RAO, VOIS și RUR, prin fondarea MORA, în mod demonstrativ și direct creează situații provocatoare la adresa statului Republica Moldova.

Riscuri pentru autorii și interpreții din Moldova!

Din Decizia publicată în Monitorul Oficial nr. nr. 27-33 din 28.01.2022, este cert că AGEPI a sesizat riscurile și pericolele pentru titularii de drepturi din Republica Moldova și bazându-se pe legislația națională în vigoare a adoptat unica decizie posibilă - corectă și legală. Totodată, RAO și VOIS, prin intermediul OGC-lui lor căpușă intenționează adresarea repetată la AGEPI pentru avizare.

În același timp, autorii și interpreta autohtoni și-au exprimat speranța și încrederea că AGEPI va sta ferm la straja drepturilor și intereselor naționale și nu va admite realizarea acestui atac raider pentru acapararea domeniului dreptului de autor și a drepturilor conexe din Republica Moldova. Totodată, la cea mai apropiată Adunare, autorii, interpreta și alți titulari de drepturi autohtoni vor pune în discuție subiectul respectiv pentru clarificarea acestor tentative, iar în caz de necesitate vor reacționa corespunzător, prin adresare către organele responsabile de securitatea statului - SIS, MAI, Procuratura Generală, Comisia Parlamentară pentru Securitate și chiar către Consiliul Suprem de Securitate, având în vedere că această schemă infracțională este un pericol pentru securitatea națională.

Vom urmări evoluția evenimentelor, inclusiv care vor fi acțiunile ulterioare ale AGEPI și altor instituții de stat pe acest subiect și vom informa opinia publică."

Notează că, ulterior, aceeași informație a fost preluată și publicată și pe alte portaluri: [copyright.md\(https://copyright.md/ro/news/drepturile-autorilor-i-interpretilor-din-moldova-in-pericol.-organizatii-ruseti-incearca-un-atac-hibrid.html\)](https://copyright.md/ro/news/drepturile-autorilor-i-interpretilor-din-moldova-in-pericol.-organizatii-ruseti-incearca-un-atac-hibrid.html);

[anpfi.md\(https://anpfi.md/ro/news/drepturile-autorilor-i-interpretilor-din-moldova-in-pericol.-organizatii-ruseti-incearca-un-atac-hibrid.html\)](https://anpfi.md/ro/news/drepturile-autorilor-i-interpretilor-din-moldova-in-pericol.-organizatii-ruseti-incearca-un-atac-hibrid.html);

[realitatea.md\(https://realitatea.md/drepturile-autorilor-si-interpretilor-din-moldova-in-pericol-doua-organizatii-rusesti-incearca-un-atac-hibrid/?fbclid=IwARlhC_BxyYmZ88v5bMQ5KWVzQY3i5dsk8JWzslAPDS61tmq9TwRAXqD2lm0\)](https://realitatea.md/drepturile-autorilor-si-interpretilor-din-moldova-in-pericol-doua-organizatii-rusesti-incearca-un-atac-hibrid/?fbclid=IwARlhC_BxyYmZ88v5bMQ5KWVzQY3i5dsk8JWzslAPDS61tmq9TwRAXqD2lm0);

[ziarulnational.md\(https://www.ziarulnational.md/atac-hibrid-a!-ogc-lor-rusesti-asupra-autorilor-si-interpretilor-din-r-moldova-miza-principala-ar-fi-extragerea-din-r-moldova-prin-intermediul-unor-organizatii-capusa-a-unor-sume-de-bani-schema-a-fost-oprita-in-georgia/?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook\)](https://www.ziarulnational.md/atac-hibrid-a!-ogc-lor-rusesti-asupra-autorilor-si-interpretilor-din-r-moldova-miza-principala-ar-fi-extragerea-din-r-moldova-prin-intermediul-unor-organizatii-capusa-a-unor-sume-de-bani-schema-a-fost-oprita-in-georgia/?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook).

La data 22.04.2022 Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" s-a adresat cu o cerere prealabilă către deținătorii portalurilor www.disinfo.md, copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md, prin care a solicitat:

"1. Dezmințirea informațiilor false și defăimătoare cu privire la fondarea și activitatea Asociației Obștești - Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" și a tuturor informațiilor false și defăimătoare, răspândite în data de 18 aprilie 2022 pe site-ul www.disinfo.md, în rubrica "Moldova", în Comunicatul de presă cu denumirea: "Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova", precum și pe site-urile copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md, sinteza.org, politics.md.

2. Achitarea în contul AO "MORA" a sumei în mărime de 100 000 lei de către fiecare destinatar al prezentei cereri pentru compensarea prejudiciului adus reputației profesionale a AO "MORA" și implicit membrilor săi".

Conform avizelor de recepție, cererile prealabile adresate către deținătorii portalurilor copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md, au fost recepționate la data de 26.04.2022, însă reclamantul nu a recepționat nici un răspuns.

Menționează că în postarea publicată de www.disinfo.md și ulterior preluată de copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md se conțin informații care nu corespund adevărului, care sunt defăimătoare și care aduc atingere reputației profesionale a Asociației Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA".

Informația descrisă de aceste publicații nu se bazează pe probe concrete care ar demonstra faptul că AO "MORA" are drept scop punerea în aplicare a unor scheme infracționale care ar pune în pericol securitatea națională. Acuzațiile aduse și publicate pe site-ul disinfo.md, copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md, urmează a fi demonstrate prin acte și date concrete și nu pe presupuneri fără substrat factologic.

Afirmă că sunt în esență false și defăimătoare concluziile care se desprind din informația publicată, precum că :

1. Asociația Obștească Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" este o filială ilegală/asociație căpușă a RAO, VOIS și RUR.

Citate din comunicat: *"Schema descrisă mai sus a fost oprită în Georgia, Autoritatea națională de profil refuzând avizarea Asociației GERA - Georgian Rightsholders Association. Curios este că pentru a nu se complica, RAO își denumesc filialele ilegale în aceeași logică: țara + Rightsholders Association: GEorgian Rightholders Association - GERA, Moldavian Rightholders Association - MORA.*

RAO, VOIS și RUR, prin fondarea MORA, în mod demonstrativ și direct creează situații provocatoare la adresa statului Republica Moldova.

Totodată, prin crearea OGC-căpușă în afara Rusiei, sumele de bani - retribuțiile pentru autorii și interpreții naționali din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan sunt transferate anume către aceste OGC-căpușă, adică din buzunarul drept în buzunarul stâng al RAO și VOIS. Prin această schemă, sunt prejudiciați autorii și interpreții din aceste state. De menționat că niciodată autorii și interpreții din Moldova nu au încasat nicio retribuție de la RAO și VOIS, în timp ce OGC-le naționale avizate au achitat toată remunerația cuvenită titularilor de drepturi din Rusia."

Notează că AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" a fost fondată în conformitate cu prevederile legale ale Republicii Moldova, de către cetățeni ai Republicii Moldova și nu reprezintă filială/asociație căpușă sau o altă denumire dată de portalurile menționate.

2. fondatorii AO "MORA" sunt proprietari de restaurant, constructori și șomeri și nu au avut niciodată nicio legătură de ordin profesional cu domeniul drepturilor de autor și conexe. Citat din comunicat:

"Asociația „de autori” MOR A este fondată de 6 cetățeni ai Republicii Moldova: Gherman Stela (Președintă), Codreanu Dumitru (Cenzor) și Jora Vadim, Țurcan Valentin, Chiroșca Nicolae și Pădure Constantin (membri ai Consiliului de Administrare al autorilor). De menționat, că pe lângă variabila profesională - de la proprietar de restaurant, constructori și până la șomeri, niciunul din aceste 6 persoane nu este autor sau interpret și nu a avut niciodată nicio legătură de ordin profesional cu domeniul drepturilor de autor și conexe."

Circumstanțele menționate sunt îndreptate spre înjosirea și denigrarea membrilor fondatori ai AO "MORA" și a induce publicul în eroare cu privire la competențele profesionale ale membrilor asociației.

3. Autorii și interpreții au reacționat în general și au calificat fondarea AO "MORA" și acțiunile acesteia ca atac raider. Citate din comunicat:

"În același timp, autorii și interpreta autohtoni și-au exprimat speranța și încrederea că AGEPI va sta ferm la straja drepturilor și intereselor naționale și nu va admite realizarea acestui atac raider pentru acapărarea domeniului dreptului de autor și a drepturilor conexe din Republica Moldova. Totodată, la cea mai apropiată Adunare, autorii, interpreta și alți titulari de drepturi autohtoni vor pune în discuție subiectul respectiv pentru clarificarea acestor tentative, iar în caz de necesitate vor reacționa corespunzător, prin adresare către organele responsabile de securitatea statului - SIS, MAI, Procuratura Generală, Comisia Parlamentară pentru Securitate și chiar către Consiliul Suprem de Securitate, având în vedere că această schemă infracțională este un pericol pentru securitatea națională."

În textul comunicatului nu a fost făcută vreo trimitere la reacția autorilor și interpreților autohtoni cu privire la activitatea Asociației Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA", or ea nu a fost nicăieri publicată.

4. Dl. Eugen DOGA a fost influențat de RAO să participe la ședința adunării generale al AO "MORA". Citat din comunicat:

"Pentru că toate aceste acțiuni nu au dat rezultate și de fapt nu aveau nicio șansă de soluționare, RAO întreprinde următoarea acțiune - îl influențează într-un mod încă necunoscut pe dl Eugen Doga să participe pe 10 aprilie 2022 la ședința adunării generale MORA și să devină membru al Consiliului MORA, sperând sau contând pe faptul că dl Doga va promova interesele RAO în Republica Moldova."

Consideră că părții au răspândit informații defăimătoare la adresa reclamantei, astfel încălcând prevederile legale, normele morale și nemijlocit drepturile Asociației Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA".

Drepturile Asociației Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" au fost lezate prin prin răspândirea relatărilor cu privire la fapte false și a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient, prin urmare solicită restabilirea în drepturi prin dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului cauzat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a conchis că protecția reputației unei persoane urmărește un scop legitim, astfel încât poate constitui temei pentru instanțele de judecată de a aduce limitări dreptului la libertatea de exprimare. De asemenea Curtea a statuat, că, chiar și atunci când o declarație constituie o judecată de valoare, proporționalitatea dintre protecția dreptului la libertatea de exprimare și drepturile persoanelor vizate prin acea declarație, depinde de faptul dacă există o bază faptică suficientă pentru declarația respectivă, deoarece chiar și o judecată de valoare, cu o bază faptică care s-o sprijine, poate fi excesivă (hotărârea CEDO din 01.07.1997 pronunțată în cazul Obershlik c. Austriei).

Ținând cont de faptul că informațiile prezentate în mass-media nu au fost dovedite prin probe concrete, consideră că nu poate fi pus la îndoială faptul că aceste informații răspândite de către copârți se referă la fapte false și judecăți de valoare fără substrat

factologic suficient, astfel că sunt excesive și defăimătoare și nu pot fi argumentate prin exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și pot fi supuse sancțiunilor prevăzute de lege, deoarece încalcă dreptul la reputație profesională a Asociației Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA".

Consideră reclamanta că prin acțiunile ilegale de publicare și răspândire a informațiilor false și defăimătoare cu privire la fondarea și activitatea Asociației Obștești - Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" ultimei i-a fost adus un prejudiciu ireparabil reputației sale profesionale.

În susținerea acțiunii, reclamanta invocă prevederile art. art. 21, 32, 34 al Constituției Republicii Moldova, art.1, 3, 7,12,16,17, 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, art. 19 alin.(1) și (2) din Codul civil, precum și art. 10 alin. (1) și (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Solicită reclamanta:

1. Recunoașterea ca fiind defăimătoare a informațiilor cu privire la fondarea și activitatea Asociației Obștești - Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" publicate și răspândite în data de 18 aprilie 2022 pe site-ul www.disinfo.md, în rubrica "Moldova", în Comunicatul de presă cu denumirea: "Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova", precum și a informației preluate și publicate pe site-urile copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md după cum urmează:

- Astfel, la începutul lunii noiembrie 2021, un grup de oameni anonimi pentru domeniul drepturilor de autor și conexe anunța despre lansarea a Moldavian Rightsholders Association, prescurtat MORA. Acest anunț vine după vizita în Republica Moldova, în luna octombrie 2021, a reprezentanților de la RAO și VOIS. După câteva zile de întrevederi și acțiuni, pe 22 octombrie 2021, Agenția Servicii Publice înregistrează Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA".

- De menționat, că pe lângă variabila profesională - de la proprietar de restaurant, constructori și până la șomeri, niciunul din aceste 6 persoane nu este autor sau interpret și nu a avut niciodată nicio legătură de ordin profesional cu domeniul drepturilor de autor și conexe.

- Chiar dacă MORA nu dispunea de niciun membru - autor, producător sau interpret (potrivit informației de pe pagina web a MORA și lipsa informației pe pagina web a AGEPI confirmă acest fapt), pe data de 24 decembrie 2021, reprezentanții MORA depun la AGEPI cererea de avizare în calitate de Organizație de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor și Conexe autorizată.

- Chiar dacă nu au fost avizați de AGEPI în calitate de OGC autorizat, RAO nu renunță și MORA transmite în adresa Președinției și Guvernului Republicii Moldova plângeri lacrimogene că li se încalcă drepturile și dorința de a reprezenta autorii și interpreții din Federația Rusă. În paralel, RAO face eforturi și cu încălcarea Statutului include ilegal MORA în calitate de membru al Confederației Eurasiatice a Asociațiilor Deținătorilor de Drepturi (EAKOII) - o organizație creată de RAO, VOIS și RUR pentru a domina sau cel puțin pentru a perturba activitatea organizațiilor deținătorilor de drepturi de autor și conexe din țările post sovietice.

- Pentru că toate aceste acțiuni nu au dat rezultate și de fapt nu aveau nicio șansa de soluționare, RAO întreprinde următoarea acțiune - îl influențează într-un mod încă necunoscut pe dl Eugen Doga să participe pe 10 aprilie 2022 la ședința adunării generale MORA și să devină membru al Consiliului MORA, sperând sau contând pe faptul că dl Doga va promova interesele RAO în Republica Moldova.

- Urmând practica din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, scopul RAO este de a extrage din Republica Moldova, prin intermediul MORA, a sumelor de bani care reprezintă remunerațiile de autor pentru muzică sau alte opere cu origine din Rusia.

- Încălcând legislația și toate normele naționale și internaționale din domeniu, prin crearea unor OGC-uri căpușă ale RAO în Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, RAO își asigură un sistem de extragere directă a remunerațiilor din aceste țări, ocolind OGC-le naționale avizate pentru a se eschiva de la achitarea remunerației de autor titularilor din aceste state.

- Totodată, prin crearea OGC-căpușă în afara Rusiei, sumele de bani - retribuțiile pentru autorii și interpreții naționali din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan sunt transferate anume către aceste OGC-căpușă, adică din buzunarul drept în buzunarul stâng al RAO și VOIS.

- Prin această schemă, sunt prejudiciați autorii și interpreții din aceste state. Pe menționat că niciodată autorii și interpreții din Moldova nu au încasat nicio retribuție de la RAO și VOIS, în timp ce OGC-le naționale avizate au achitat toată remunerația cuvenită titularilor de drepturi din Rusia.

- Curios este că pentru a nu se complica, RAO își denumește filialele ilegale în aceeași logică: țara + Rightsholders Association:

GEorgian Rightholders Association - GERA,

Moldavian Rightholders Association - MORA.

- RAO, VOIS și RUR, prin fondarea MORA, în mod demonstrativ și direct creează situații provocatoare la adresa statului Republica Moldova.

- Din Decizia publicată în Monitorul Oficial nr. nr. 27-33 din 28.01.2022, este cert că AGEPI a sesizat riscurile și pericolele pentru titularii de drepturi din Republica Moldova și bazându-se pe legislația națională în vigoare a adoptat unica decizie posibilă - corectă și legală. Totodată, RAO și VOIS, prin intermediul OGC-lui lor căpușă intenționează adresarea repetată la AGEPI pentru avizare.

- În același timp, autorii și interpreții autohtoni și-au exprimat speranța și încrederea că AGEPI va sta ferm la straja drepturilor și intereselor naționale și nu va admite realizarea acestui atac raider pentru acapărarea domeniului dreptului de autor și a drepturilor conexe din Republica Moldova. Totodată, la cea mai apropiată Adunare, autorii, interpreții și alți titulari de drepturi autohtoni vor pune în discuție subiectul respectiv pentru clarificarea acestor tentative, iar în caz de necesitate vor reacționa corespunzător, prin adresare către organele responsabile de securitatea statului - SIS, MAI, Procuratura Generală, Comisia Parlamentară pentru Securitate și chiar către Consiliul Suprem de Securitate, având în vedere că această schemă infracțională este un pericol pentru securitatea națională.

2. A obliga "IP CONSULT" SRL, AO Asociația Națională „Copyright”, AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, "BRIGHT COMMUNICATIONS" S.R.L. și PP "ZIARUL NAȚIONAL" SRL de a dezminți informația defăimătoare cu privire la fondarea și activitatea Asociației Obștești - Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" răspândite în data de 18 aprilie 2022 pe site-ul www.disinfo.md, în rubrica "Moldova", în Comunicatul de presă cu denumirea: "Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova", precum și a informației preluate și publicate pe site-urile copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md prin publicarea unui articol pe site-urile disinfo.md, copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md cu textul dezmințirii:

„Nu corespunde adevărului și este falsă informația:

- Astfel, la începutul lunii noiembrie 2021, un grup de oameni anonimi pentru domeniul drepturilor de autor și conexe anunța despre lansarea a Moldavian Rightsholders Association, prescurtat MORA. Acest anunț vine după vizita în Republica Moldova, în luna octombrie 2021, a reprezentanților de la RAO și VOIS. După câteva zile de întreveneri și acțiuni, pe 22 octombrie 2021, Agenția Servicii Publice înregistrează Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA".

- De menționat, că pe lângă variabila profesională - de la proprietar de restaurant, constructori și până la șomeri, niciunul din aceste 6 persoane nu este autor sau interpret și nu a avut niciodată nicio legătură de ordin profesional cu domeniul drepturilor de autor și conexe.

- Chiar dacă MORA nu dispunea de niciun membru - autor, producător sau interpret (potrivit informației de pe pagina web a MORA și lipsa informației pe pagina web a AGEPI confirmă acest fapt), pe data de 24 decembrie 2021, reprezentanții MORA depun la AGEPI cerere de avizare în entitate de Organizație de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor și Conexe autorizată.

- Chiar dacă nu au fost avizați de AGEPI în calitate de OGC autorizat, RAO nu renunță și MORA transmite în adresa Președinției și Guvernului Republicii Moldova plângeri lacrimogene că li se încalcă drepturile și dorința de a reprezenta autorii și interpreții din Federația Rusă. În paralel, RAO face eforturi și cu încălcarea Statutului include ilegal MORA în calitate de membru al Confederației Eurasiatice a Asociațiilor Deținătorilor de Drepturi (EAKOII) - o organizație creată de RAO, VOIS și RUR pentru a domina sau cel puțin pentru a perturba activitatea organizațiilor deținătorilor de drepturi de autor și conexe din țările post sovietice.

- Pentru că toate aceste acțiuni nu au dat rezultate și de fapt nu aveau nicio șansă de soluționare, RAO întreprinde următoarea acțiune - îl influențează într-un mod încă necunoscut pe dl Eugen Doga să participe pe 10 aprilie 2022 la ședința adunării generale MORA și să devină membru al Consiliului MORA, sperând sau contând pe faptul că dl Doga va promova interesele RAO în Republica Moldova.

- Urmând practica din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, scopul RAO este de a extrage din Republica Moldova, prin intermediul MORA, a sumelor de bani care reprezintă remunerațiile de autor pentru muzică sau alte opere cu origine din Rusia,

- încălcând legislația și toate normele naționale și internaționale din domeniu, prin crearea unor OGC-uri căpușă ale RAO în Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan, RAO își asigură un sistem de extragere directă a remunerațiilor din aceste țări, ocolind OGC-le naționale avizate pentru a se eschiva de la achitarea remunerației de autor titularilor din aceste state.

Totodată, prin crearea OGC-căpușă în afara Rusiei, sumele de bani - retribuițiile pentru autorii și interpreți naționali din Georgia, Azerbaidjan și Kazahstan sunt transferate anume către aceste OGC-căpușă, adică din buzunarul drept în buzunarul stâng al RAO și VOIS.

Prin această schemă, sunt prejudiciați autorii și interpreți din aceste state. De menționat că niciodată autorii și interpreți din Moldova nu au încasat nicio retribuție de la RAO și VOIS, în timp ce OGC-le naționale avizate au achitat toată remunerația cuvenită titularilor de drepturi din Rusia.

Curios este că pentru a nu se complica, RAO își denumeste filialele ilegale în aceeași logică: țara + Rightsholders Association:

GEorgian Rightholders Association - GERA,

Moldavian Rightholders Association - MORA.

RAO, VOIS și RUR, prin fondarea MORA, în mod demonstrativ și direct creează situații provocatoare la adresa statului Republica Moldova.

Din Decizia publicată în Monitorul Oficial nr. nr. 27-33 din 28.01.2022, este cert că AGEPI a sesizat riscurile și pericolele pentru titularii de drepturi din Republica Moldova și bazându-se pe legislația națională în vigoare a adoptat unica decizie posibilă - corectă și legală. Totodată, RAO și VOIS, prin intermediul OGC-lui lor căpușă intenționează adresarea repetată la AGEPI pentru avizare.

În același timp, autorii și interpreții autohtoni și-au exprimat speranța și încrederea că AGEPI va sta ferm la straja drepturilor și intereselor naționale și nu va admite

realizarea acestui atac raider pentru acapărarea domeniului dreptului de autor și a drepturilor conexe din Republica Moldova. Totodată, la cea mai apropiată Adunare, autorii, interpreții și alți titulari de drepturi autohtoni vor pune în discuție subiectul respectiv pentru clarificarea acestor tentative, iar în caz de necesitate vor reacționa corespunzător, prin adresare către organele responsabile de securitatea statului - SIS, MAI, Procuratura Generală, Comisia Parlamentară pentru Securitate și chiar către Consiliul Suprem de Securitate, având în vedere că această schemă infracțională este un pericol pentru securitatea națională”.

Chestiuni de procedură

Prin încheierea protocolară din 06.03.2023 s-a dispus admiterea cererii reclamantei AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova privind atragerea în proces a pârâtului Vasile Rusu (f.d.82).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 mai 2023, s-a dispus admiterea renunțului reclamantei în partea pretențiilor îndreptate împotriva S.R.L. „IP Consult” (f.d.115).

Poziția pârâților

Pârâții nu și-au expus poziția referitor la pretențiile reclamantului, nefiind prezentată referința în termenul stabilit de instanță.

Poziția părților în cadrul ședinței de judecată

În ședința de judecată reprezentanții reclamantei, avocatul Crivenco Roman a susținut cererea de chemare în judecată.

Reprezentanții pârâților S.R.L. ”Bright Communications”, P.P. ”Ziarul Național” S.R.L. și pârâtul Rusu Vitalie, care au fost citați legal, în ședința de judecată nu s-au prezentat.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtei AO Asociația Națională ”Copyright” - avocatul Negruță Sergiu a pledat pentru respingerea acțiunii.

Reprezentantul pârâtei AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți – administrator Oțel Marcel a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. A declarat că au fost indicați în mod eronat în calitate de pârât.

Aprecieri instanței

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probe pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea.

Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei se rezumă la următoarele.

Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova ”MORA” este o asociație obștească înregistrată în Registrul de stat a persoanelor juridice pe data de 22.10.2021, obiectul principal de activitate al MORA este colectarea și repartizarea a remunerațiilor provenite din drepturile de autor.

În ședința de judecată s-a constatat că la data de 18 aprilie 2022, pe site-ul www.disinfo.md, în rubrica „Moldova”, a fost publicat un articol cu titlul: „Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova”, cu următorul titlu: *"Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova (f.d.16-22).*

Ulterior, același publicație a fost preluat și distribuit pe alte portaluri media, și anume: realitatea.md (gestionat de S.R.L. "Bright Communications"); ziarulnațional.md (gestionat de PP "Ziarul Național" S.R.L.); de Asociația Obștească Asociația Națională «Copyright» pe pagina sa oficială copyright.md, AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți anpfi.md (f.d.49-53) dar și de alte surse media.

Considerând că prin aceste afirmații i-a fost lezată onoarea și demnitatea, pe 22 aprilie 2022, Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" s-a adresat cu o cerere prealabilă către deținătorii portalurilor copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md, prin care a solicitat dezmințirea informațiilor false și defăimătoare cu privire la fondarea și activitatea Asociației Obștești - Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" și a tuturor informațiilor false și defăimătoare, răspândite în data de 18 aprilie 2022 pe site-ul www.disinfo.md, în rubrica "Moldova", în Comunicatul de presă cu denumirea: "Atac hibrid al OGC-lor rusești asupra autorilor și interpreților din Republica Moldova", precum și pe site-urile copyright.md, anpfi.md, realitatea.md, ziarulnațional.md, sinteza.org, politics.md.

De asemenea, s-a solicitat achitarea în contul AO "MORA" a sumei în mărime de 100 000 lei de către fiecare destinatar al prezentei cereri pentru compensarea prejudiciului adus reputației profesionale a AO "MORA" și implicit membrilor săi.

Din considerentul că pârâții nu au reacționat la cererea prealabilă, Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "MORA" a promovat în justiție o acțiune cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, în esență solicitând instanței constatarea ca fiind defăimătoare afirmațiile sus menționate și dezmințirea acestora.

Conform art. 3 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) și (2) al Legii menționate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația este falsă, defăimătoare și dacă permite identificarea persoanei vizate de informație.

Instanța de judecată precizează că legiuitorul național a stabilit cu valoare de principiu că orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Cu toate acestea, legiuitorul a stabilit și unele situații în care persoana nu poate intenta o acțiune cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate.

În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate. Respectiv, orice atingere adusă demnității și reputației persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relațiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

La acest subiect, instanța reține și faptul că persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Reglementările similare sunt prevăzute și la art.24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îl vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și cuantumul prejudiciului cauzat.

Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ca orice altă libertate socială, ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt siguranța națională, integritatea teritorială a statelor contractante, siguranța publică, apărarea acesteia și prevenirea săvârșirii unor infracțiuni, protecția sănătății și a moralei publice, garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare, precum și a unor interese de ordin personal, anume reputația și drepturile ce aparțin altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale.

Aceste limitări se concretizează în posibilitatea existenței unor ingerințe ale autorităților statale în exercițiul dreptului la libertatea de exprimare, spre a se realiza scopurile enunțate de art.10 paragraful 2 din Convenție. Instanța europeană a subliniat în repetate rânduri că restricțiile la libertatea de exprimare, oricare ar fi contextul în discuție, nu sunt compatibile cu dispozițiile art.10 paragraful 2 decât dacă îndeplinesc condițiile pe care textul le impune în privința lor.

Din interpretarea dispozițiilor normei convenționale evocate, rezultă că exercițiul libertății de exprimare presupune „îndatoriri și responsabilități” și el poate fi supus unor „formalități, condiții, restricții sau sancțiuni”, ceea ce semnifică recunoașterea posibilității pentru stat de a exercita anumite ingerințe în exercițiul acestei libertăți fundamentale.

Cu toate acestea, restricțiile statale trebuie să îndeplinească anumite condiții, respectiv să fie prevăzute de lege, lege care trebuie să întrunească cerințele previzibilității și accesibilității, să urmărească un scop legitim și să fie necesare într-o societate democratică. Nu în ultimul rând, pentru a exista un echilibru între scopul vizat și mijloacele folosite, între interesul general și protejarea dreptului individual, acestor condiții li s-a adăugat și cerința proporționalității.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat, cu valoare de principiu, că orice persoană fizică, care exercită libertatea sa de expresie, își asumă „îndatoriri și responsabilități”, a căror întindere depinde de situația concretă, particulară în discuție și de procedeul tehnic utilizat.

De asemenea, s-a statuat că „dreptul la apărarea reputației este un drept care, în calitate de element al vieții private, este legat de art.8 din Convenție” (a se vedea *Chauvy și alții C. Franței*, par.70).

Instanța subliniază că prevederile legale citate supra trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, pentru că libertatea de exprimare este garantată și de art.10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor. Astfel, s-a prevăzut că „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora(...).

Astfel, pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art.10 CEDO, și anume: i) măsura să fie prevăzută de lege; ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; iii) și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.

Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile sus-citate la art.3 alin.(1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23 aprilie 2010, care prevede condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare.

Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art.10 din Convenție, este protecția reputației altora.

Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO și, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente al vieții private, sunt garantate de art.8 al Convenției.

Conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele *Axel Springer AG c. Germania*, *Couderc și Hachette Filipacchi Associés c. Franța*, ș.a.), se impune un echilibru între dreptul la liberă exprimare și dreptul la reputație.

În continuare, instanța va analiza care este natura afirmațiilor desprinse din conținutul informației publicate pe sit-ul www.disinfo.md, și distribuite ulterior de către pârâți, cea de fapte sau de judecăți de valoare.

Curtea Europeană a reținut că nu prezintă relevanță statutul de persoană juridică, nici caracterul comercial al activității desfășurate, beneficiari ai protecției libertății de exprimare fiind orice persoană fizică și juridică (cauza *Autronic AG c. Elveției*).

În acțiunea care conține cerința privind dezmințirea informațiilor, răspândite în mijloacele de informare în masă, în calitate de pârîți figurează autorul și organul de informare (redacția, editura, agenția, alt organ, care realizează limitarea informației). În cazul în care informația a fost răspândită de către un angajat în legătură cu exercitarea obligațiilor de serviciu, în numele unității angajatoare la care acesta activează, în calitate de pârât va figura unitatea angajatoare, iar persoana fizică va putea fi atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

La caz, pretențiile înaintate de către reclamanta derivă din faptul publicării unui articol în rețea internet pe sit-ul disinfo.md, preluat ulterior de AO Asociația Națională "Copyright", AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, S.R.L. "Bright Communications", PP "Ziarul Național" S.R.L., în cuprinsul căruia, se pretinde

utilizarea informației false, în acest mod invocându-se ca fiind încălcat dreptul la respectarea reputației profesionale.

Inițial instanța remarcă faptul că potrivit răspunsului Serviciului Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică din 06.06.2022, calitatea de registrant al numelui de subdomeniu *disinfo.md* o deține persoana fizică cu IDNP 2002002115241 (f.d.70).

Astfel, conform răspunsului IP Agenția Servicii Publice din 15.06.2022 se atestă că potrivit datelor din Registrul de stat a populației, persoana identificată cu IDNP 2002002115241 este Vasile Rusu.

Odată ce articolul publicat nu deține careva detalii referitor la autor (numele/prenumele), în contextul publicării articolului pe sit-ul www.disinfo.md, care este gestionat de pârâtul Vasile Rusu, se va reține că ultimul este autorul informației și cel care a răspândit informația, fiind întrunite prevederile art. 20 alin.(2) din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010.

Totodată, pârâtii AO Asociația Națională "Copyright", AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, S.R.L. "Bright Communications", PP "Ziarul Național" S.R.L. nu sunt autorii articolului s-au limitat la a redistribui integral conținutul acestuia pe propriile platforme, fără a introduce modificări, comentarii suplimentare, formulări proprii și calificative care să agraveze conținutul.

Ține de evidențiat că în condițiile art. 24 alin.(1) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, (1) reclamantul trebuie să dovedească că: a) pârâtul a răspândit informația; b) informația îl vizează și este defăimătoare; c) informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existența și quantumul prejudiciului cauzat.

La caz, reclamanta a invocat că toată informația expusă în articol este defăimătoare, nu corespunde adevărului și este falsă, judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient.

Din analiza conținutului informației publicate și distribuite, instanța consemnează că afirmațiile anterior enunțate constituie o interpretare proprie a autorului publicației pe marginea creării și activității unei organizații de gestiune colectivă a drepturilor de autor, cît și altor entități, care în opinia instanței, indubitabil constituie amestec de fapte și judecăți de valoare.

Astfel, determinând distincția clară între informații, denumite fapte, și opinii, denumite judecăți de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

În cazul judecăților de valoare, proba veridicității este imposibilă, iar exigența administrării ei afectează esența libertății de opinie, care constituie unul din elementele fundamentale ale dreptului garantat de art. 10 din Convenție.

Corespunzător, la caz, prezintă relevanță și prevederile art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care stabilește că judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar judecată de valoare fără substrat factologic suficient constituie judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Cu certitudine, judecățile de valoare pot fi definite ca opinii personale, evaluări, descrieri cu privire la o persoană sau obiect, care, prin esența lor, sunt caracterizate de o doză inerentă de subiectivism.

Dreptul de a primi în mod liber informații și idei este, de asemenea, menționat în mod expres în conținutul Convenției europene a drepturilor omului.

Esența sa include dreptul de a primi orice informație prin intermediul mijloacelor media, în mod deosebit orice informație de interes general.

Totuși, instanța notează că, chiar dacă o afirmație constituie judecată de valoare, trebuie să existe o bază faptică suficientă care să o susțină, în absența căreia aceasta ar putea fi excesivă.

La caz, reclamanta nu a formulat careva obiecții cu privire la unele aspecte relatate în articol ce ar viza fapte concrete cum ar fi data înregistrării AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "Mora", numărul de fondatori, data examinării unor cereri de către AGEPI și rezultatul acestora ș.a., prin urmare nu se poate reține că toată informația evidențiată în textul prezentat spre analiză și ai cărei dezmințire se solicită ar fi fals sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient.

Astfel, reclamanta a susținut că din articolul publicat se desprinde că AO "MORA" are drept scop punerea în aplicare a unor scheme infracționale care ar pune în pericol securitatea națională, reclamanta este o filială ilegală/asociație căpușă a RAO, VOIS și RUR; fondatorii nu au și nu au avut nici o legătură de ordin profesional cu domeniul drepturilor de autor și conexe; autorii și întreprinșii au reacționat în general și au calificat fondarea AO "Mora" și acțiunile acesteia ca atac raider, dl Eugen Doga a fost influențat de RAO să participe la ședința adunării generale a AO "Mora", informația ce este defăimătoare și falsă.

În speță e de remarcat că unele pasajele enunțate de reclamanta nu o vizează în mod direct ci se referă la persoane terțe, prin urmare nu sunt întrunite prevederile art.24 alin.(1) lit.b) din Legea nr. 64/2010, respectiv urmează a fi respinse alegațiile reclamantei în sensul enunțat.

În continuare, se menționează că caracterul defăimător al informației nu se prezumă. Acest fapt trebuie de dovedit de reclamant conform prevederilor art.24 alin. (1) lit.b)-c) din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

Însă, la caz probe relevante în acest sens nu au fost prezentate, or reclamantul s-a rezumat doar la prezentarea articolului publicat.

Cu privire la argumentul reclamantei precum că informația reprezintă judecata de valoare ce nu se bazează pe un substrat factologic suficient, e de menționat următoarele.

La acest capitol, se reține că la materialele cauzei se regăsește încheierea ofițerului superior de investigații PCE al Direcției nr. 1 al Direcției Generale Combaterea Corupției din 26 ianuarie 2024 întru justificarea substratului factologic (f.d. 165-170), inclusiv în partea interacțiunii AO "Mora" cu RAO, VOIS și alte persoane fizice/juridice, cât și elucidarea unui potențial de risc în legătură cu activitatea acestora pentru Republica Moldova.

Astfel, cu certitudine existența unor proceduri / investigații în examinare pe marginea unor pretinse fapte penale, dă dreptul părâtei să opereze cu asemenea afirmații întru expunerea propriei opinii.

În aceste condiții instanța conchide că din conținutul informațiilor publicate și răspândite în spațiul public, în spațiul public nu cumulează cele 3 condiții necesare pentru a permite reclamantei rectificarea sau dezmințirea informației, în conformitate cu art.7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

Astfel, nu există temei de apărare a reputației profesionale a reclamantei, deoarece reclamanta nu a probat prin ce anume a fost lezată reputația profesională.

Corespunzător, instanța de judecată va respinge pretențiile reclamantului cu privire la constatarea ca fiind false, defăimătoare a informațiilor publicate la 18.04.2022, în limita pretențiilor înaintate.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată investite cu examinarea litigiului deferit judecării în prezenta speță, nu pot găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți și examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare

parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.

În conformitate cu art. 26 6 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010, (1) Orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte.(2) În cazul în care instanța de judecată va stabili că acțiunea cu privire la răspîndirea informației false și defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false și defăimătoare, indicînd în dispozitivul hotărîrii textul dezmințirii.(3) Instanța de judecată va dispune efectuarea dezmințirii în cel mai potrivit mod pentru restabilirea drepturilor reclamantului. Dacă informația falsă și defăimătoare a fost răspîndită prin intermediul mass-mediei, instanța va obliga mass-media care a răspîndit această informație să publice și/sau să răspîndească dezmințirea la aceeași rubrică, pagină, în același program, la aceeași oră sau în același ciclu de emisiuni. În cazul în care informația falsă și defăimătoare a fost răspîndită prin alte mijloace decît mass-media, instanța va stabili aceeași modalitate de dezmințire sau, după caz, alta adecvată situației.

Ținînd cont de faptul că în cadrul examinării cauzei nu s-a constatat încălcarea prevederilor ce se referă protecția reputației persoanei, subsecvent urmează a fi respinsă și cerința privind dezmințirea informației.

Sintetizînd cele expuse mai sus și examinînd probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241 CPC al R.M. instanța de judecată,

hotărăște:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova "Mora" către AO Asociația Națională "Copyright", AO Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, S.R.L. "Bright Communications", PP "Ziarul Național" S.R.L. și Vasile Rusu privind apărarea reputației profesionale și dezmințirea informației defăimătoare.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecătorul

Lupașcu Natalia